

Міністерство освіти і науки України
Міністерство охорони здоров'я України
Національна академія медичних наук України
Всеукраїнська громадська організація «Наукове товариство
анатомів, гістологів, ембріологів та топографоанатомів України»
Асоціація патологоанатомів України
Дніпровський державний медичний університет

МАТЕРІАЛИ ВОСЬМОЇ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ

«ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА
СУЧАСНОЇ МОРФОЛОГІЇ»

ЗБІРНИК НАУКОВИХ РОБІТ

6-8 Листопада 2024 року

м. Дніпро, Україна

УДК 61(063)

Т93 Теорія та практика сучасної морфології : матеріали Восьмої Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (м. Дніпро, 6-8 листопада 2024 року) / Дніпровський державний медичний університет. – Дніпро: ДДМУ, 2024. – 181 с.

Збірник містить матеріали Восьмої Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Теорія та практика сучасної морфології» (м. Дніпро, 6-8 листопада 2024 року), а також реферати наукових статей, опублікованих в журналі «Морфологія» (2024, Том. 18, № 3), який входить до Переліку наукових фахових видань України (категорія Б).

На конференції розглянуті методологія та базові принципи морфологічних досліджень, фундаментальні питання нормальної анатомії та гістології, проведений морфологічний аналіз патологічних процесів, питання ембріології та клітинної біології в нормі та при патології, сучасні морфологічні дослідження в експерименті та клініці, морфологічні дослідження у фармакології та клінічній медицині, питання з історії розвитку вітчизняної та світової морфології, а також оптимізації навчальної діяльності кафедр морфологічного профілю. Значну увагу на конференції присвячено новітнім морфологічним методам і науковим технологіям.

Матеріали конференції можуть бути корисними для широкого кола науковців-морфологів, науково-педагогічних працівників закладів вищої медичної освіти, співробітників науково-дослідних установ, аспірантів, слухачів курсів підвищення кваліфікації, практичних лікарів.

Редколегія не завжди поділяє погляди авторів статей. Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, отриманих даних, ілюстрацій, висновків та інших відомостей. Матеріали подаються в авторській редакції мовою оригіналу.

Відповідальний за випуск – Твердохліб І.В.

© ДДМУ, автори тез доповідей, 2024

6-8 листопада 2024 року
Дніпро, Україна

В.В. Кошарний, Є.М. Бойко, К.А. Кушнарєва ПОШКОДЖЕННЯ СТЕГНОВОГО ТА СІДНИЧНОГО НЕРВА В ГОСТРОМУ ПЕРІОДІ	80
V.V. Kosharny, A.K. Kagramanyan, L.V. Abdul-Ogly, V.G. Rutgayzer, O.H. Kozlovska MORPHOHISTOCHEMICAL CHANGES IN KIDNEY TISSUE AFTER EXPOSURE TO BLAST WAVE IN SPINAL TRAUMA	81
М.О. Кривчикова, Л.Л. Рогозіна ОГЛЯД МОРФОЛОГІЧНОЇ БУДОВИ ТА ФУНКЦІОНАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ШИЙКИ МАТКИ ТА ЯЄЧНИКА	83
Д.В. Кулєш, С.О. Примушко, Н.А. Галатенко, Р.А. Рожнова МОРФОЛОГІЧНА ОЦІНКА ТКАНИННОЇ ВІДПОВІДІ НА ІМПЛАНТАЦІЮ МУЛЬТИБЛОКОВИХ ПОЛІУРЕТАНСЕЧОВИН З ХОЛОКСАНОМ У ЩУРІВ	85
V.S. Lasavutz THE MORPHOLOGICAL STATE OF THE LUNGS OF RATS EXPOSED TO VIPERA BERUS NIKOLSKII VENOM	86
L.V. Makeyeva, O.K. Frolov, O.G. Aliyeva MORPHOLOGICAL CHANGES IN RAT DERMIS AFTER EXPOSURE TO CHRONIC SOCIAL STRESS	87
N.I. Maryenko FRACTAL DIMENSIONS OF THE CEREBRAL HEMISPHERES: ANATOMICAL CORRELATIONS, AGE-RELATED CHANGES, AND APPLICATION PROSPECTS IN CLINICAL PRACTICE	88
Н.І. Мар'єнко ФРАКТАЛЬНИЙ АНАЛІЗ ЯК МЕТОД КІЛЬКІСНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ ЛІНІЙНИХ КОНТУРІВ ТА ПОВЕРХОНЬ У МОРФОЛОГІЇ НА ПРИКЛАДІ МОРФОМЕТРИЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ МОЗОЧКА ЛЮДИНИ	88
Д.Г. Марченко ВНУТРІШНЬОКЛІТИННІ ЗМІНИ В УЛЬТРАСТРУКТУРІ СКОРОТЛИВОГО АПАРАТА КАРДІОМІОЦИТІВ ШЛУНОЧКОВОГО МІОКАРДУ ПОТОМСТВА ЩУРІВ ЗА УМОВ ХРОНІЧНОЇ АЛКОГОЛЬНОЇ ІНТОКСИКАЦІЇ МАТЕРИНСЬКОГО ОРГАНІЗМУ	90
O.R. Matiash, N.I. Voloshchuk EFFECT OF HYDROGEN SULFIDE DONOR ON HISTOLOGICAL CHANGES IN THE HEART OF RATS WITH ALCOHOLIC CARDIOMYOPATHY	91
B.I. Melnyk, O.D. Boiagina ESTABLISHING THE RANGE OF VARIABILITY OF THE WIDTH AND HEIGHT OF THE HUMAN VISCERAL SKULL DEPENDING ON THE CRANIOTYPE AND GENDER	92
B. Melnyk, O. Boiagina, V. Panasenko DETERMINATION OF THE RANGE OF VARIABILITY OF THE HUMAN ORBITAL OPENING HEIGHT AND WIDTH ACCORDING TO COMPUTER TOMOGRAPHY DATA	93

Europe GmbH, Japan).

Results. Data from histological studies showed that alcoholic cardiomyopathy is accompanied by a number of changes in the vessels of the myocardial stroma and muscle fibers. Ischemia and spasm of blood vessels, partial detachment of the endothelial layer, signs of myocardial inflammation, as well as ischemia of muscle fibers, which is accompanied by myolysis, fragmentation, abrasion of transverse striations, areas of hypertrophy, are noted. Under the conditions of using the hydrogen sulfide donor NaHS, the expressiveness of the structural changes of the myocardium initiated by alcoholic cardiomyopathy decreases: the condition of the endothelial lining of the arterioles improves, the signs of vascular spasm, myocardial inflammation, and ischemia of muscle fibers decrease.

Conclusion. The conducted histological studies confirmed the presence of donor hydrogen sulfide cardioprotective properties in experimental alcoholic cardiomyopathy.

Key words: alcoholic cardiomyopathy, morphology, hydrogen sulfide, treatment, rats.

ESTABLISHING THE RANGE OF VARIABILITY OF THE WIDTH AND HEIGHT OF THE HUMAN VISCERAL SKULL DEPENDING ON THE CRANIOTYPE AND GENDER

B.I. Melnyk, O.D. Boiagina
Kharkiv National Medical University
Kharkiv, Ukraine

The aim of our study was to establish the existing range of individual anatomical variability of the width and height of the human visceral skull, depending on the craniotype and gender, by means of CT imaging.

Methods. The material of the study was 125 CT images of the head of men and women aged 25 to 85 years without pathology of the bones of the skull, performed using a Neusoft NeuViz 16 Essence 16-Slice CT Scanner System. Visual analysis and craniometric measurements were performed using the Horos ver.4.0.1 program included in the CT scanner software and the Vidar Dicom Viewer ver. 3.3.1.9. The research was carried out with a slice thickness of 1.5 mm, followed by reconstruction in three planes. The width of the facial part of the skull was measured between the zygion points (zy-zy), the height – between the nazion and gnathion points (n-gn). The main facial index was calculated according to the Garson-Kolman formula.

Results and conclusions. The range of variability of the width and height of the facial part of the human skull, depending on the extreme forms of the structure, has been established. The results were obtained, according to which the linear dimensions of the skull that we studied are directly dependent on the craniotype: the largest indicators of the width of the facial part of the skull are characteristic of euryprozops, and the smallest – leptoprozops. It was determined that the most significant difference between the above-mentioned indicators, namely their increase in men compared to women, is characteristic of advanced age and old age. There were no statistically significant differences in the width and height of the facial skull in representatives of the same sex,

6-8 листопада 2024 року
Дніпро, Україна

but different age groups. Diagrams of the ratio of various types of facial skull structure according to the main facial index were created and the most common combinations of them with types of skull structure according to the cranial index were established.

Key words: craniometry, main facial index, types of skull structure, individual anatomical variability, sexual dimorphism.

DETERMINATION OF THE RANGE OF VARIABILITY OF THE HUMAN ORBITAL OPENING HEIGHT AND WIDTH ACCORDING TO COMPUTER TOMOGRAPHY DATA

B. Melnyk, O. Boiagina, V. Panasenko
Kharkiv National Medical University
Kharkiv, Ukraine

Introduction. Usage of computerized tomography scanning markedly expands now the ability for studying the features of the human skull structures. Morphometric studies play an important role in the identification of a person during a forensic medical examination, in determining the features of certain anatomical structures, including the orbit. Acquired during research findings may be useful in clinical medical practice when preparing for orbital reconstruction surgery after injuries or congenital malformations.

Aim of study. Establishing the range of individual anatomical variability of the height and width of the human orbital opening depending on the craniotype and gender.

Methods. We used 125 CT head scans of men and women aged 25-85 years who were free from skull bone pathology. Computerized tomography scanning was performed using Neusoft's NeuViz 16 Essence 16-Slice CT Scanner System. Visual analysis and craniometric measurements were performed using the Horos ver.4.0.1 program included in the CT scanner software and the Vidar Dicom Viewer ver. 3.3.1.9. The research was carried out with a slice thickness of 1.5 mm, followed by reconstruction in three planes. The main facial index was calculated according to the Garson-Kolman formula. Orbital index was calculated with the help of next formula:

$$\text{Ind}_{\text{orb.}} = \frac{\text{The height of the orbital opening}}{\text{The width of the orbital opening}} \times 100,$$

Results and discussion.

Previously, all CT images of the head were divided according to the main facial index into three types of structure: euriprosopes, mesoprosopes and leptoprosopes. Further analysis of the range of variability of the orbital opening height and width was carried out according to belonging to one of the three types of facial skull structure.

According to the obtained results, the height and width of the orbital opening of male euryprosopes are significantly different from similar indicators of females. In men, the height